

KONGSBERG KOMMUNE
Postboks 115
3602 KONGSBERG

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ingerid Marie Lorentzen Norum, 32266864
Katrine Trovum (avløp), 22003589

Kongsberg - Innsigelse og faglige merknader til detaljregulering for Moane Vest - Gygerveien (Bergmannsveien 326)

Vi viser til brev datert 4. oktober 2023 med høring av detaljregulering for Moane vest i Kongsberg kommune.

Statsforvalteren i Oslo og Viken fremmer innsigelse til høring av detaljregulering for Moane vest for å ivareta nasjonale og regionale interesser, jf. plan- og bygningsloven § 5-4.

Etter vår vurdering er ikke den planlagte avløpsløsningen i samsvar med forurensningsregelverket, og det vil medføre miljørisiko å tilføre det planlagte avløpet til det foreslåtte avløpsanlegget. Vi utdyper innsigelsen og har noen faglige råd nedenfor.

Bakgrunn

Det fremgår av planforslaget at det skal etableres boligbebyggelse med 19 boenheter, bestående av kjedete eneboliger og tomannsboliger. Planområdet er på ca. 21 daa, og ligger vest på Moane mellom E134 og fv. 2779 Bergmannsveien. I tillegg til boligbebyggelse er det satt av areal til lek, overvannshåndtering og grønne korridorer til friluftsområdet i vest. Deler av planområdet i sør er utsatt for støy fra fylkesveien, og det skal gjennomføres tiltak for å tilfredsstille kravene i kommuneplanbestemmelsene og T-1442/21.

Vi ga innspill til planarbeidet i vårt brev datert 24. november 2021.

Statsforvalterens roller i plansaker

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnsikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vurdering

Utbyggingsområdet ligger et stykke unna Kongsberg sentrum i sone C, og det legges opp til et begrenset antall boenheter. Butikk, barnehage og skole ligger i gangavstand fra de planlagte boligene, og det er bussholdeplass rett ved adkomstvei inn i planområdet. Det er svært positivt at det er satt maksimumsnorm for bilparkeringsplasser, at det settes av areal til blå/grønnstruktur og at det stilles krav om revegetering av kantsone langs bekk. Adkomst til omkringliggende områder og friluftsliv er ivaretatt med grønnstrukturer gjennom planområdet.

[Avløp \(innsigelse\)](#)

I planbeskrivelsen er det beskrevet at boligområdet skal kobles til kommunal VA-ledning i Bergmannsveien. Videre beskrives det at det er kapasitet på eksisterende offentlig vann- og avløpsanlegg for 19 nye boenheter, og at dette er avklart med kommunens driftsavdeling på VA. Plandokumentene omtaler ikke hvilket avløpsrenseanlegg som det kommunale avløpsnettleder til, men vi antar at det er Sellikdalen avløpsrenseanlegg som skal motta avløpsvannet fra reguleringsforslaget. Planen beskriver ikke utfordringene ved Sellikdalen avløpsrenseanlegg. Anlegget har avvik fra sekundærrensekravet, og er et kjemisk renseanlegg som ikke er bygget for å rense organisk stoff. Videre er dimensjonerende kapasitet for Sellikdalen avløpsrenseanlegg på 24 000 pe (BOF₅), mens kommunen har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2022 var på 26 463 pe (BOF₅). Sellikdalen avløpsrenseanlegg er altså overbelastet med organisk stoff. Vi stiller derfor spørsmål ved hvorfor driftsavdelingen i kommunen uttaler at det er kapasitet på avløpsanlegget til tilførsel av ytterligere 19 boenheter.

Så lenge Kongsberg kommune ikke overholder krav til utslipp vil ethvert nytt påslipp av nye abonnenter til Sellikdalen avløpsanlegg, bli betraktet som et forsettlig brudd på tillatelsen og en økning i ulovlige utslipp, noe som er i brudd med forurensningsloven. Vi informerte Kongsberg kommune om dette i vår tilbakemelding på egenkontrollrapporten for 2022, datert 25. mai 2023, samt i møter tilknyttet kommunens søknad om ny utslippstillatelse (sist møte ble avholdt 9. oktober 2023).

Vi er kjent med at det foregår et arbeid med oppgradering av Sellikdalen avløpsrenseanlegg, med planlagt ferdigstilling i mars 2029. Det er i utgangspunktet ikke noe i veien for at kommunen kan planlegge for utbygging før avløpsløsningen er utbedret, så lenge avløpsløsningen faktisk utbedres, og bebyggelsen ikke knyttes til avløpsnett før utbedringen er utført. Dersom den nye bebyggelsen tas i bruk og tilknyttes avløpsnett før det er tilstrekkelig kapasitet og lovlig drift på avløpsnett og avløpsrenseanlegg, vil det som nevnt være i strid med forurensningsloven.

Vi ser at det er utarbeidet rekkefølgekrav i planbestemmelsene § 3.2 h) som sier at før det kan gis igangsettingstillatelse for tiltak for vann-, overvann- og avløpsanlegg, skal tekniske planer for disse være godkjent av kommunen. Videre er det en rekkefølgebestemmelse i § 3.3 c) som sier at før det gis midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest for ny bebyggelse innenfor feltene BK1-2 og BF1-4, skal hovedledning for vann og avløp være ferdig opparbeidet. Statsforvalteren mener at disse rekkefølgebestemmelsene ikke ivaretar de ovennevnte forholdene. **Det må innarbeides rekkefølgebestemmelser som ivaretar behov for opparbeidelse og oppgradering av nødvendig avløpsinfrastruktur i planen. Rekkefølgebestemmelsene må si noe om at før tilknytning kan tillates, må det kunne dokumenteres at avløpsanlegget som avløpsvannet fra planområdet skal ledes til har kapasitet, samt driver i henhold til forurensningsregelverket.**

I planen må det beskrives hva som er utslippets størrelse i personekvivalenter (pe BOF₅), sammenlignet med tilgjengelig kapasitet i pe BOF₅ ved valgt avløpsløsning. Plandokumentene må

også synliggjøre eventuelle miljøeffekter av økt tilførsel til valgt avløpsløsning, herunder påvirkning av økte utslipp fra avløpsrensaneanlegg på resipienten.

Plandokumentene må også gi informasjon om hvilken tettbebyggelse det planlagte utslippet er del av. Tettbebyggelse er definert i forurensningsforskriften § 11-3 bokstav k, og avgrenses av geografisk avstand mellom bygninger og overføringsledninger. Det er viktig at kommunen har oversikt over den geografiske utbredelsen av tettbebyggelsene og størrelse, både ved dagens situasjon og på lang sikt. Vi minner i den forbindelse om at tilknytning av nye boligområder til kommunalt nett, slik planforslaget legger opp til, vil kunne ha betydning for tettbebyggelsens størrelse.

Vi understreker at avløp er kritisk infrastruktur som det må redegjøres for tidlig i planprosessen. En godt utarbeidet VA-plan bør følge planforslaget, og er et viktig styringsdokument for kommunen. Vi minner om at VA-planen må sikre at avløpshåndteringen i forbindelse med planforslaget blir miljømessig forsvarlig håndtert, og ikke skaper fare for forurensning eller forringelse av vassdrag. I VA-planen må avløp fra *hele* tettbebyggelsen sees i sammenheng.

Oppsummering avløp

Den planlagte avløpsløsningen er ikke i samsvar med forurensningsregelverket, og det vil medføre miljørisiko å tilføre det planlagte avløpet til det foreslåtte avløpsanlegget. Når planen legger opp til å føre avløpet til et avløpsanlegg i strid med forurensningsregelverket, er det ikke bare et brudd på forurensningsloven, men også i strid med plan- og bygningsloven § 27-2. På bakgrunn av dette fremmer vi **innsigelse** til planforslaget.

Innsigelsen er basert på de føringer som er gitt i:

- Klima- og miljødepartementets rundskriv T-2/16 - klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis.

I henhold til rundskriv H-2/14 *Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven* skal det legges en rekke temaer til grunn i vurderingen av om det skal fremmes innsigelse. I dette ligger det også vurdering av tiltakenes samfunnsmessige nytte, samt en samlet vurdering av fordeler og ulemper. Rundskrivet peker på at en forsvarlig avveining mellom miljøverdier og annen samfunnsnytte forutsetter at kommunen sikrer at de ulike hensynene er godt beskrevet, konkretisert og dokumentert i planforslaget.

[Vannforvaltning og snølagring \(faglig råd\)](#)

I rapporten for revegetering av kantsonen langs bekken nord i planområdet, oppgis det i kap.5 at den kjemiske tilstanden i Kobberbergselva bekkefelt (ID 015-1374-R) er god. Dette stemmer dessverre ikke, den kjemiske tilstanden i bekkefeltet er dårlig.

Miljøvernmyndighetene har innført strengere krav til håndtering av snø de senere år. Vi viser til brev fra Statsforvalteren datert 17. oktober 2019 om håndtering av snø. Snø kan inneholde betydelige mengder partikler, mikroplast, sand, grus, salt og søppel samt miljøgifter. Snø må håndteres som forurenset materiale, og smeltevannet skal slippes ut på en måte som ikke påvirker vannmiljøet negativt. Vi er derfor opptatt av at det etableres gode løsninger som sørger for at utslippet skjer under kontrollerte forhold. I planforslaget er det lagt opp til snølagring rett i nærheten av bekken der kantsonen skal revegeteres. Planen må sikre at smeltevann fra snø ikke påvirker vannmiljøet i bekken negativt.

Avslutningsvis viser vi til [Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2023](#) og til [overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde](#). Vi anbefaler nettsidene www.planlegging.no og [Miljøstatus](#).

Vi imøteser nærmere dialog om det videre arbeidet med reguleringsplanen.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Eli Kristin Nordsiden
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

VIKEN FYLKESKOMMUNE
STATENS VEGVESEN

Postboks 220
Postboks 1010 Nordre Ål

1702 SARPSBORG
2605 LILLEHAMMER